

Вітаємо біологічний факультет з 30-річним ювілеєм!

Вельмишановні викладачі, співробітники та студенти біологічного факультету!

Історія виникнення й розвитку Вашого факультету нерозривно пов'язана з розвитком Запорізького національного університету як провідного наукового, дослідницького й освітянського осередку запорізького краю. Ми цінуємо зусилля кожного з вас, спрямовані на інтеграцію вишу до міжнародного освітнього простору, забезпечення студентам сучасних умов для навчання та всебічного розвитку, просування вперед вітчизняної науки.

Переконані, що попереду у Вас – нові визначні здобутки й перемоги, підкорення нових вершин.

День народження біологічного факультету, а саме 30-річний ювілей – це спільне свято усього колективу, його педагогів, студентів і випускників, пов'язане зі спогадами та передчуттям незабутніх відкриттів, нового бачення світу природи та людського суспільства, професійного спілкування та формування його громадської позиції.

Сьогодні біологічний факультет Запорізького національного університету є одним із найвідоміших і найпрестижніших осередків підготовки високопрофесійних фахівців у державі та за її межами. Його перспективний розвиток забезпечується щоденною наполегливою роботою самовідданого згуртованого колективу, талановитих студентів, яких об'єднує непохитне прагнення до знань.

На сьогодні на факультеті працюють талановиті вчені, добре знані у вітчизняних та зарубіжних наукових колах дослідники, заслужені педагоги. Вони сформували самодостатню навчально-методичну базу, чимало сил вклали для підготовки фахівців – професіоналів у галузях освіти, біології, хімічної промисловості, екології та охорони природи, охорони здоров'я, раціонального використання лісових, водних та мисливських ресурсів.

Шановні викладачі та студенти!

Нехай і подальший розвиток дарує університетській спільноті вагомі успіхи та насолоду в науковій та педагогічній діяльності.

Від широкого серця бажаю Вам віри у свої сили, мудрості, успішного досягнення поставлених цілей. Щиро вірю, що Ваша наукова та педагогічна діяльність буде сповнена цінними здобутками, життєвою енергією, добром та злагодою. Зі святом Вас, друзі!

З повагою
голова Наглядової ради
Микола Фролов

Шановні колеги та студенти!

Тридцять років – чудовий вік для факультету. Уже можна із упевненістю говорити про успішне подолання періоду його становлення, визначення шляху просування, численні здобутки його викладачів, студентів і випускників. Ця дата – час підбити підсумки, озирнутися назад, відзначити тих, хто доклав найбільше зусиль задля розвитку факультету, перетворення його на базу для розвитку освітянської й наукової думки нашого краю, подякувати викладачам, що підготували багато поколінь справжніх фахівців своєї справи, які завжди пам'ятають про свою альма-матер і високо цінують її.

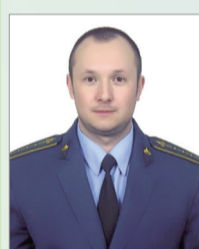

І, водночас, тридцятиріччя – це час молодого завзятого, прагнення до змін, до стрімкого просування до обраної мети. Не даремно ж усе частіше викладачі та студенти Вашого факультету стають учасниками міжнародних академічних програм, беруть участь у престижних наукових і грантових проектах, співпрацює з ними пишуться представники провідних вітчизняних і закордонних навчальних і наукових установ.

А ще ювілей – чудова нагода засвідчити всім Вам вдячність від імені адміністрації університету й побажати не зупинятися на обраному Вами шляху інтеграції до європейського освітнього простору.

З повагою в.о. ректора ЗНУ
Олександр Бондар

Шановні викладачі!

Державна екологічна інспекція в Запорізькій області вітає із 30-річчям увесь біологічний факультет, а також – кафедру біології лісу, мисливствознавства та іхтіології.

Від імені установи та себе особисто бажаю Вам багатьох плідних років освітянської та наукової діяльності, нових здобутків і перемог на довгому, нелегкому, але такому важливому шляху служіння вітчизняній науці та підготовки висококваліфікованих фахівців, добре знаних на всій території нашої країни та поза її межами.

Я пишаюся, що здобув вищу освіту, яка стала підґрунтям вдалої кар'єри, у стінах Запорізького національного університету, на біологічному факультеті. Певен, що випускники всіх років охоче приєднаються до моїх щирих поздоровлень і побажань.

Олександр Деревинський,
завідувач відділу екологічного контролю,
природно-заповідного фонду, рослинного та тваринного світу

Ювілей факультету: здобутки, підсумки, перспективи

У календарі чимало святкових дат: сторінки звичайно перегортаються і події проходять осторожно, не порушуючи перебіг буденності... Але серед них є особливі, очікування яких супроводжується приємним хвилюванням і внутрішнім трепетом до настання того моменту, коли колесо часу зупиниться на тій самій позначці просторової спіралі...

Відзначення ювілейної дати біологічного факультету ЗНУ в цьому розумінні є винятковим – це свято команди однодумців: високопрофесійних викладачів, студентства, усіх тих, хто щоденно долучається до великої справи – становлення та розвитку біологічного факультету як одного з найкращих освітніх центрів регіону та України. Це глибокий аналіз пройденого шляху, а найголовніше, визначення нових сучасних напрямів у підготовці майбутніх фахівців – біологів, екологів, хіміків, фахівців лісового та садово-паркового господарства, мисливствознавців, генетиків.

За свою 30-літню історію біологічний факультет ЗНУ виплекав більше 10 тисяч молодих людей – висококваліфікованих фахівців своєї справи, відомих не тільки в рідній країні, але й поза її межами.

Високий професійний потенціал колективу забезпечується наступністю поколінь викладачів і їх дружньою співпрацею. Біологічний факультет зберіг найкращі традиції, працює над реформуванням та модернізацією змісту освіти, формує в сучасного студентства найкращі риси, професій-

ні та інтелектуальні якості. На біологічному факультеті накопичено значний досвід наукової, міжнародної, навчально-методичної та виховної діяльності. Факультет міцно крокує в ногу з сьогоденням. Це переконливий факт професійності колективу біологічного факультету, його науково-творчої спроможності, якості навчально-виховного процесу.

Випускники біологічного факультету, отримуючи престижні професії, є конкурентоспроможними на ринку праці, працюють за набутими спеціальностями як в Україні, так і за кордоном.

Біологічний факультет – це престиж, бренд, імідж, тому так багато випускників стали відомими людьми, очолюють організації, підприємства, відділи, займаються науковою роботою. Чимало випускників після навчання в аспірантурі стали викладачами, сьогодні це справжні патріоти своєї Альма матер. Тут працюють викладачі, які усе своє життя присвятили біологічному факультету, тому з особливим трепетом передають молодим знання і досвід.

Ми гордимось нашими студентами, вони відрізняються інтелектом, вихованістю, чуйністю,

моральністю. Це вони прославили свій факультет неодноразовими перемогами на Всеукраїнських конкурсах, олімпіадах, у спортивних змаганнях. Творчі, енергійні – навчаються, пишуть вірші, співають, займаються спортом, стають справжніми людьми.

За останні роки на факультеті відкриті нові аудиторії, проведено ремонт – біологічний факультет став сучасним, затишним.

До ювілею наш біологічний факультет підійшов зі значними здобутками: біологічний факультет оперативно відповідає на всі виклики часу й готує фахівців нової генерації, враховуючи вимоги сучасного ринку праці. На факультеті розроблено нові навчальні плани, які орієнтовані на основні європейські тенденції освітньої галузі, діє освітня платформа "Moodle", відкрито нові спеціальності, авторськими колективами розроблено нові освітньо-професійні програми, потужна база проходження виробничих практик нашими студентами дає можливість їм зарекомендувати себе як професіонала ще на етапі отримання вищої освіти. Усе це допомагає скерувати ресурси молоді на оволодіння практичними навичками, на пошук свого першого робочого місця.

За останні 5 років захищено 2 докторські та 22 кандидатські дисертації, видано типографським способом 12 монографій, 700 фахових статей, виконано 40 госпдоговірних тем. Перелік можна продовжувати...

Історія додає нове, а ми вчимося поважати минуле, живучи насиченим сьогоденням.

Користуючись нагодою, хочу подякувати ректорату ЗНУ, Міністерству освіти і науки України, управлінню освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, керівникам органів влади за підтримку і розуміння наших проблем.

Велика дяка усім, хто був і є причетний до становлення біологічного факультету, плакав його, удосконалював, віддавав усі сили для його розвитку.

Я низько схиляю голову перед викладачами та співробітниками біологічного факультету за їх титанічну працю зі створення належних умов для навчання та виховання сучасної молоді.

Тож вітаю професорсько-викладацький, аспірантський і студентський колектив факультету із чудовою датою. Сподіваюсь, що обраний нами шлях у завтрашній день забезпечить факультету подальше процвітання.

Декан біологічного факультету
Людмила Омеляничук

Кафедра хімії

Кафедра хімії на біологічному факультеті Запорізького державного університету була відкрита у 1987 р. під керівництвом доктора технічних наук, професора Е.І. Ельберта. На сьогоднішній час кафедру очолює доктор біологічних наук, професор, академік АН ВО України Олександр Анатолійович Бражко. Працює на кафедрі 20 співробітників, із яких 12 – науково-педагогічні кадри – 2 професори, доктори наук; 10 доцентів, кандидатів наук.

Кафедра хімії має окремі аудиторії та спеціалізовані лабораторії для проведення лабораторно-практичних занять, що розташовані на біологічному факультеті.

Викладачі та аспіранти кафедри ведуть дослідження за загальнокафедральним напрямом “Пошук біологічно

активних речовин синтетичного та природного походження, вивчення їх фізико-хімічних властивостей та біологічної активності”. На кафедрі працює школа біоорганічної хімії під керівництвом професора Людмили Олександрівни Омеляничук. У 2004 навчальному році відкрита наукова лабораторія біотехнології фізіологічно-активних речовин (доктор біологічних наук, професор Олександр Анатолійович Бражко).

Активна наукова та педагогічна робота кафедри ілюструється виданими тільки за останні п'ять років більш як 50 методичними розробками, 15 навчальними посібниками, 3 монографіями, більше як 75 статей у фахових та міжнародних журналах, 20 патентами, участю у більш ніж 65 міжнародних, всеукраїнських конференціях, симпозиумах, роботою над держбюджетними темами. Викладачі кафедри активно співпрацюють з провідними науковими центрами України та закордону.

Активну участь у науковій роботі кафедри беруть викладачі, аспіранти та студенти; працюють студентські наукові гуртки. У 2013-2017 навчальних роках студенти стали співавторами понад 100 публікацій.

На сьогодні кафедра хімії підготувала 70 спеціалістів, понад 40 магістрів денної та 30 магістрів заочної форми навчання. Випускники кафедри хімії на 98% працевлаштовані за спеціальністю. Наші випускники працюють на таких підприємствах м. Запоріжжя: ПрАТ фармацевтична фабрика “Віола”, ДП “ЗАПОРІЖЖЯСТАНДАРТАРТЕРОЛОГІЯ”, ПАТ “Запорізький оліяжиркомбінат”

Шановні колеги та учні!

Ми пишаємося тим, що на роботі щодня нас оточують такі талановиті, творчі та чуйні особистості! Широко бажано усім нам і надалі спільними зусиллями наближати нашу заповітну мрію і всіляко сприяти перетворенню рідного факультету на провідний осередок науки на Півдні України!

Бражко Олександр Анатолійович,
доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри хімії

Кафедра загальної та прикладної екології та зоології

На базі кафедри загальної та прикладної екології та зоології у 2016-2017 рр. підготували та захистили кандидатські дисертації 2 аспіранти (Домніч Андрій Валерійович та Крупей Кристина Сергіївна).

Викладачі кафедри беруть активну участь в обговоренні та вирішенні місцевих та всеукраїнських екологічних проблем.

На кафедрі розширений спектр приладів для проведення інструментального моніторингу екологічного стану довкілля, який не має аналогів серед навчальних закладів м. Запоріжжя.

Це забезпечує можливість підвищення якості навчання майбутніх фахівців-екологів, формування в них практичних навичок об'єктивної оцінки екологічного стану довкілля та оперативного реагування на потенційно небезпечні для здоров'я людини промислові викиди.

Створено портативний генератор озону для дослідження можливості використання цієї хімічної речовини для вирішення ряду практично-орієнтованих наукових проблем.

Розроблено прилад та освоєно методику проведення методу ДНК-комет, який дозволяє оцінювати ступінь ушкодження генетичного апарату клітин організмів внаслідок впливу низки несприятливих екологічних факторів, як у лабораторних умовах, так і у природному середовищі.

Шановні викладачі, студенти та випускники!

Вітаємо вас із цією важливою датою! Ми можемо пишатися, що до свого ювілею факультет підійшов з визначними здобутками. Переконані, що чергові віхи його життєвого шляху принесуть нам нові перемоги. оскільки усіх нас об'єднує спільна мета – прагнення до все нових висот на шляху до наукового Олімпу. Бажаємо радості й щастя на щодень, миру, впевненості у власних силах, наснаги й творчої праці!

Рильський Олександр Федорович, доктор біологічних наук, професор,
завідувач кафедри загальної та прикладної екології та зоології

Кафедра біології лісу, мисливствознавства та іхтіології

День народження біологічного факультету, а саме 30-річний ювілей – це спільне свято викладачів, випускників і студентів, пов'язане зі спогадами та передчуттям незабутніх відкриттів, нового бачення світу природи та людського суспільства, професійного спілкування та формування його громадської позиції.

Сьогодні, підбиваючи підсумки шляху довжиною у три десятиліття, ми можемо із впевненістю сказати: ми досягли поставленої мети. Наш факультет – один із кращих на Півдні України з підготовки біологів, екологів, фізиків, хіміків, мисливствознавців та фахівців у галузі садово-паркового дизайну.

Результати натхненної праці наших викладачів, успіху у щоденному втіленні у життя прагнення якомога краще виконати взяті на себе почесну місію із підготовки нової інтелектуальної еліти не лише запорізького краю, але й усієї України, виховання високопрофесійних фахівців і справжніх патріотів рідної країни, просування вперед вітчизняної науки – усе це заслужений привід для гордості для колективу біологічного факультету.

Та попереду в нас – напружена й цікава робота. Нам є куди прагнути і куди рости, тож не маємо сумнівів, що до наступного ювілею ми підійдемо з новими вагомими здобутками і досягненнями.

Шановні викладачі, студенти і випускники!

Ми вдячні, що свого часу Ви зробили вибір на користь біологічного факультету ЗНУ! Нехай і надалі реалізація всіх Ваших планів і задумів обов'язково приводить Вас до успіху!

Домніч Валерій Іванович, доктор біологічних наук, професор,
завідувач кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології

Кафедра садово-паркового господарства та генетики рослин

Кафедра садово-паркового господарства та генетики рослин є продовжувачем традицій, які були започатковані попередніми завідувачами нинішньої кафедри Рачковською Марією Максимівною (1985-1987),

Пересипкіною Тамарою Микитівною (1987-1995), Бессоною Валентиною Петрівною (1995-2001). З 2002 року (доктор біологічних наук, професор Лях Віктор Олександрович) крім традиційних для кафедри ботаничних та екологічних напрямків, велика увага стала приділятися генетично-селекційним дослідженням. На сьогодні її науковим напрямком є “Розширення генетичної мінливості з використанням мутагенезу, біотехнологій, віддаленої гібридизації та встановлення характеру успадкування агрономічно важливих ознак олійних культур і декоративних властивостей деяких орнаментальних видів рослин; створення нових сортів олійних і декоративних культур з відмітними маркерними ознаками”.

З метою кадрового та наукового забезпечення на кафедрі відкрита аспірантура зі спеціальності 03.00.15 – “генетика”, а також магістратура за цією ж спеціальністю.

У 2006-2007 навчальному році на кафедрі в межах напрямку “Лісове і садово-паркове господарство” відкрита нова спеціальність “Садово-паркове господарство” та здійснено перший набір студентів.

Найбільш вагомі результати наукової роботи викладачів кафедри публікуються у провідних фахових виданнях України та відомих закордонних наукових журналах, що входять до наукометричних баз SCOPUS та WEB of SCIENCE (HELIA, Plant Breeding, Indian Journal of Genetics and Plant Breeding та інші). Наукові досягнення підсумовані також у монографіях.

Любі наші викладачі та студенти!

Ми на власному досвіді переконалися, що об'єднання спільних зусиль усіх представників факультету – то важливий складник успіху для всіх нас. Разом ми зможемо й надалі сприяти невпинному розвитку й процвітання рідного університету.

Вітаємо вас зі святом, однаково важливим для кожного з нас! Хай щастить на обраному шляху служіння науці!

Лях Віктор Олександрович, доктор біологічних наук, професор,
завідувач кафедри садово-паркового господарства та генетики рослин

Кафедра фізіології, імунології, біохімії з курсом цивільного захисту та медицини

Кафедра фізіології з основами цивільного захисту була заснована в 1990 році професором Єщенко Віталієм Андрійовичем. Кафедра охоплювала весь обсяг фізіологічних дисциплін з імунології, цитології, основ медичних знань. Поступово кафедра поповнювалася випускниками університету, які пройшли аспірантуру та захистили дисертації: Малько Максим Миколайович (заступник декана), Григорова Наталя Володимирівна, Кучковський Олег Миколайович, Задорожня Вікторія Юліївна, Гороховський Єгор Юрійович.

У 2016 році були злиті кафедри фізіології з основами медичних знань з кафедрою біохімії та імунології. Тепер на кафедрі працюють 12 осіб професорсько-викладацького складу, усі мають учений ступінь. На кафедрі функціонують дві спеціалізації – “Фізіологія людини і тварин” і “Біохімія та імунологія”.

Кафедра працює за кількома напрямками: проблеми функціонального значення біометалів, проблеми адаптації, проблеми адаптації організму людини, фізіологічні механізми адаптації амфібій.

Вивчення продуктів імуноотропних біологічно активних речовин, розробка та впровадження імунологічних методів, методів стану імунітету.

Шановні колеги!

Один зі складників щоденної плідної роботи – це вірні друзі й одностудентів поруч, прагнення всього колективу до самовдосконалення та нових перемог. Ми переконані, що на біологічному факультеті підібрався саме такий – активний і творчий науковий колектив, тож зичу нам довгих років плідної роботи і нових перемог, друзі!

Бовт Валентина Дем'янівна, завідувач кафедри фізіології,
імунології, біохімії з курсом цивільного захисту та медицини